

Dosarul nr. 2ra-1217/20

Prima instanță: Judecătoria Chișinău sediul Centru (jud. V. Gîrleanu)  
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Panov, I. Țurcan, L. Pruteanu)

## ÎNCHEIERE

7 octombrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ  
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul  
Judecătorii

Ala Cobăneanu  
Iurie Bejenaru  
Nicolae Craiu

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Oxana Țopa

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Societății pe Acțiuni „Termoelectrica” în interesele Cooperativei de Construcție a Locuințelor nr. 142 împotriva Oxanei Țopa cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată

împotriva deciziei din 10 martie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Oxana Țopa și menținută hotărârea din 23 mai 2019 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru, prin care acțiunea a fost admisă și

împotriva deciziei din 7 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău prin care a fost casată încheierea din 29 noiembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani privind ridicarea excepției de tardivitate, cu remiterea cauzei spre rejudecare

constată:

La 18 septembrie 2018, SA „Termoelectrica” în interesele Cooperativei de Construcție a Locuințelor nr.142 a depus cerere de chemare în judecată împotriva Oxanei Țopa cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii, a invocat că în baza contractului de livrare-utilizare a energiei termice în apa caldă nr. 142 din 1 martie 2009, încheiat între SA „Termoelectrica” și Cooperativa de Construcție a Locuințelor nr.142, utlima și-a asumat obligația de a achita lunar plata pentru utilizarea energiei termice furnizate.

A menționat că în urma consumului de energie termică, Cooperativa de Construcție a Locuințelor nr.142 mun. Chișinău, a prestat la rândul său servicii de gospodărire comunală, inclusiv alimentare cu energie termică, la toți proprietarii blocurilor locative gestionate, care au beneficiat nemijlocit de serviciul prestat și au obligația de a achita în termen contravaloarea conform facturilor primite.

În caz de neachitare de către proprietarii/ chiriașii/ locatarii apartamentelor/ încăperilor locuibile și nelocuibile ai blocului locativ gestionat a datoriilor la serviciile locativ – comunale, inclusiv alimentarea cu energie termică, Cooperativa de Construcție a Locuințelor nr. 142 mun. Chișinău este în drept să acționeze consumatorii în judecată pentru încasarea datoriei și chiar are obligația de o face pentru a stinge creanța sa față de SA „Termoelectrica” din contul achitărilor efectuate de către subconsumatorii restanți.

A indicat că Cooperativa de Construcție a Locuințelor nr.142 nu a acționat în judecată consumatorii restanți, inclusiv nu a depus vreo cerere de chemare în judecată împotriva Oxanei Țopa, care este proprietar al ap. X din str. XXXXX mun. XXXXX pentru încasarea datoriei la consumul energiei termice în sumă totală de 76866,32 de lei, neachitată până în luna august 2018.

Respectiv, SA „Termoelectrica” pentru a evita consecințele prejudiciabile este în drept de a-și exercita dreptul la înaintarea acțiunii oblice, întrunind toate condițiile prevăzute de dispozițiile art. 598 – 599 Cod civil, în vigoare la acel moment, or SA „Termoelectrica” are un interes legitim de a conserva creanța Cooperativei de Construcție a Locuințelor nr.142 la consumul de energie termice, manifestată prin neglijarea sau refuzul de a-și exercita drepturile sale, creanța fiind una certă, lichidă și exigibilă.

Conform informației din Registrul bunurilor imobile, în calitate de proprietară al ap. X din str. XXXXX mun. XXXXX este înregistrată Oxana Țopa.

În baza contului deschis la Cooperativa de Construcție a Locuințelor nr.142 pe numele Oxanei Țopa, ultima a acceptat prestarea și a beneficiat de serviciile comunale în volum deplin, fără întreruperi, în conformitate cu normele și tarifele în vigoare.

La fel, a menționat că conform informației privind situația despre achitarea energiei termice, eliberată de către SRL „Info Bon”, Oxana Țopa, a acumulat o datorie la plata energiei termice la locul de consum din str. XXXXX mun. XXXXX ap. X, în mărime de 76866,32 de lei.

Totodată, a remarcat că în caz de prestare a serviciilor publice de gospodărie comunală, indiferent de faptul dacă a fost sau nu încheiat contract în acest sens, consumatorii urmează să achite serviciile prestate.

Or, lipsa unui contract scris nu scutește consumatorul de obligația de a achita serviciul prestat.

A remarcat că până la momentul înaintării acțiunii în instanța de judecată, Oxana Țopa nu a întreprins nicio acțiune privind stingerea datoriei pentru energia termică.

Și-a întemeiat pretențiile în baza dispozițiilor art. 512, 514, 572, 599-601, 602, 617 alin. (2) lit. a) Cod civil, în vigoare la acel moment, art. 25 din Legea serviciilor publice de gospodărie comunală nr. 402 din 24 octombrie 2002, art. 51 din Legea cu privire la locuințe nr. 75 din 30 aprilie 2015, art. 9, 33, 33<sup>1</sup>, 70 alin. (1), 73, 131 alin. (4), 166-167, 174-177, 182<sup>5</sup>, 206 alin. (1), 248, 258, 276<sup>2</sup> CPC.

A solicitat admiterea acțiunii și încasarea din contul Oxanei Țopa în beneficiul Cooperativei de Construcție a Locuințelor nr. 142 mun. Chișinău a datoriei pentru consumul energiei termice la ap. X din str. XXXXX mun. XXXXX, în sumă de

76866,32 de lei, neachitată până în luna august 2018, precum și încasarea în beneficiul SA „Termoelectrica” a taxei de stat în mărime de 2305,98 de lei.

La 17 octombrie 2018, Oxana Țopa, reprezentată de avocatul Vadim Cravcesco a depus o cerere privind ridicarea excepției de tardivitate, prin care a solicitat respingerea ca tardivă a cerinței SA „Termoelectrica” în interesele Cooperativei de Construcție a Locuințelor nr.142 în partea ce ține de încasarea sumei datoriei formate pentru perioada 2010 până la 17 septembrie 2015, în sumă de 48223,16 de lei.

Prin referința depusă la data de 7 noiembrie 2018, SA „Termoelectrica” a solicitat respingerea cererii de aplicare a termenului de prescripție extinctivă invocată de Oxana Țopa, totodată solicitând și repunerea în termen a acțiunii.

Prin încheierea din 29 noiembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani, a fost respinsă cererea înaintată de SA „Termoelectrica” cu privire la repunerea în termen în partea încasării sumei de 48223,16 de lei, formată pentru perioada ianuarie 2011-17 septembrie 2015.

A fost admisă cererea Oxanei Țopa, reprezentată de avocatul Vadim Cravcesco privind excepția de tardivitate în partea ce ține de încasarea sumei de 48223,16 de lei și respinsă ca tardivă cerința SA „Termoelectrica” în interesele Cooperativei de Construcție a Locuințelor nr.142 în partea încasării datoriei pentru perioada ianuarie 2011-17 septembrie 2015, în mărime de 48223,16 de lei.

Prin decizia din 7 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis recursul declarat de SA „Termoelectrica”, casată încheierea din 29 noiembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani, cu remiterea cauzei pentru rejudecare.

Prin hotărârea din 23 mai 2019 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru, a fost admisă acțiunea și încasată de la Oxana Țopa în beneficiul Cooperativei de Construcție a Locuințelor nr.142 datorie pentru consumul energiei termice pe perioada neachitată până în luna august 2018, în mărime de 76866,32 de lei.

A fost încasată de la Oxana Țopa în beneficiul SA „Termoelectrica”, cheltuielile de judecată compuse din taxa de stat achitată la înaintarea acțiunii în mărime de 2305,98 de lei.

Prin decizia din 10 martie 2020 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Oxana Țopa și menținută hotărârea din 23 mai 2019 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru.

Întru consolidarea soluției adoptate, instanțele de judecată ierarhic inferioare au conchis că în condițiile în care Oxana Țopa a acceptat prestarea serviciilor comunale și anume livrarea energiei termice de către Cooperativa de Construcție a Locuințelor nr. 142, nu a contestat facturile recepționate, calitatea și volumul serviciilor prestate, fiind consumator al serviciilor locativ-comunale, Oxana Țopa și-a asumat obligația de a achita pentru serviciile prestate, iar prin neexecutarea obligațiilor de achitare a acestor servicii, Oxana Țopa, a acumulat o datorie la consumul energiei termice, până în luna august 2018, în sumă de 76866,32 de lei.

Cu referire la prevederile art. 267, 271, 272 alin. (1) și (9), 277 alin. (1) lit. a) și b) Cod civil, în vigoare la acel moment, instanța de apel a reținut că pe perioada anilor anterior adresării în instanța de judecată de către SA „Termoelectrica” în interesele Cooperativei de Construcție a Locuințelor nr.142, Oxana Țopa a efectuat achitări pentru serviciile prestate la consumul de energie termică, ceea ce denotă că

termenul de prescripție de înaintare a acțiunii în instanța de judecată de către SA „Termoelectrica” în interesele Cooperativei de Construcție a Locuințelor nr.142, a fost întrerupt, prin urmare acțiunea depusă la data de 18 septembrie 2018, a fost considerată în interiorul termenului de prescripție extinctivă de 3 ani.

La 12 iunie 2020, prin intermediul Oficiului Poștal, Oxana Țopa a declarat recurs împotriva deciziei din 10 martie 2020 a Curții de Apel Chișinău și împotriva deciziei din 7 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei din 10 martie 2020 a Curții de Apel Chișinău, a hotărârii din 23 mai 2019 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru și a deciziei din 7 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău prin care a fost casată încheierea din 29 noiembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani privind ridicarea excepției de tardivitate, cu emiterea unei noi hotărâri, prin care pretențiile SA „Termoelectrica” în partea ce ține de încasarea sumei formate pentru perioada anului 2010 până la 19 septembrie 2015 în sumă de 48223,16 de lei să fie respinse ca tardive, iar pretențiile privind încasarea sumei pentru perioada din 18 septembrie 2015 până la 18 septembrie 2018 în sumă de 28643,16 de lei să fie respinse ca neprobate.

În motivarea recursului a invocat că circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei, pe care prima instanță și instanța de apel le consideră constatate, nu au fost dovedite cu probe veridice și suficiente, totodată instanțele de judecată ierarhic inferioare au interpretat eronat legea.

A obiectat că prima instanță a încasat de la ea în beneficiul Cooperativei de Construcție a Locuințelor nr. 142 suma de 76866,32 de lei, cu titlu de datorie, pentru perioada 2010-august 2018, în temeiul unei singure facturi din luna iunie 2018, pe când la materialele dosarului nu au fost prezentate facturile de plată lunare pentru întreaga perioadă, or, în prezenta speță temeiul apariției obligației sunt facturile de plată.

Cu referire la prevederile art. 271 Cod civil, în vigoare la acel moment, a menționat că în prezenta speță a avut loc o încălcare a art. 6 paragraf 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, întrucât instanța de apel eronat a concluzionat că acțiunea înaintată de către SA „Termoelectrica” în interesele Cooperativei de Construcție a Locuințelor nr.142 ar fi fost depusă în termen, motivând că serviciile prestate de SA „Termoelectrica”, sunt un tot întreg și achitarea unei părți reprezintă recunoașterea întregului serviciu.

Or, însuși SA „Termoelectrica” în prima instanță, după depunerea cererii de ridicare a excepției de tardivitate de către ea, a depus o cerere de repunere în termen a acțiunii, ceea ce denotă că însăși SA „Termoelectrica” a recunoscut că acțiunea în parte este tardivă.

Mai mult că ultima achitare a Oxanei Țopa a avut loc în luna octombrie 2013, în sumă de 600 de lei, prin urmare neavând nicio legătură cu serviciile prestate pentru anii 2014-2018.

A susținut recurenta că SA „Termoelectrica” nu a prezentat probe justificative care ar demonstra existența unei careva datorii la agentul termic.

La 29 iulie 2020, în adresa intimațiilor SA „Termoelectrica” și Cooperativa de Construcție a Locuințelor nr. 142 a fost expediată copia cererii de recurs depusă de Oxana Țopa, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (f. d. 172), fiind

recepționată de către SA „Termoelectrica” la data de 31 iulie 2020, ceea ce se atestă prin avizul de recepție anexat la actele cauzei (f. d. 176), iar plicul cu recursul expediat în adresa Cooperativei de Construcție a Locuințelor nr. 142 fiind returnat în adresa Curții Supreme de Justiție cu mențiunea „nereclamat” (f. d. 174-175).

La 12 august 2020, SA „Termoelectrica” a depus referință, prin care a solicitat de a declara ca inadmisibilă cererea de recurs depusă de Oxana Țopa.

Până la data stabilită pentru examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului, în adresa Curții Supreme de Justiție nu a parvenit referința prin care intimata Cooperativa de Construcție a Locuințelor nr. 142 să-și expună poziția față de temeiurile recursului.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele dosarului rezultă că copia deciziei din 10 martie 2020 a Curții de Apel Chișinău, a fost expediată în adresa părților la 8 mai 2020, ceea ce se atestă prin scrisoarea de însoțire (f. d. 159), însă careva date care ar confirma recepționarea acestora de către recurentă la materialele dosarului lipsesc.

Astfel, se constată că recurenta s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 12 iunie 2020, în termenul legal.

Examinând temeiurile recursului în partea declarată de Oxana Țopa împotriva deciziei din 10 martie 2020 a Curții de Apel Chișinău, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul în partea dată drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul în partea declarată de Oxana Țopa împotriva deciziei din 10 martie 2020 a Curții de Apel Chișinău, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Astfel, argumentele invocate în recurs în partea declarată împotriva deciziei din 10 martie 2020 a Curții de Apel Chișinău se referă la dezacordul recurenteii cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Distinct de aceste constatări, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII CPC, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) CPC, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 CPC, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr. 26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că recursul în partea declarată de Oxana Țopa împotriva deciziei din 10 martie 2020 a Curții de Apel Chișinău urmează a fi considerat ca inadmisibil.

Totodată, examinând temeiurile recursului în partea declarată de Oxana Țopa împotriva deciziei din 7 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul și în partea dată este inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) CPC, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nicio referire cu privire la fondul recursului.

Așadar, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție subliniază că un stat care dispune de instanțe de recurs are obligația să se asigure că justițiabilii săi se bucură de principiile unui proces

echitabil prevăzute la art. 6 § 1 din CtEDO (Lebedinski vs Republica Moldova, 16 septembrie 2015, parag. 32, Sultan vs Republica Moldova, 5 iunie 2018, parag. 24).

În aceste condiții, procedura de admisibilitate a cererii de recurs va fi efectuată și analizată prin prisma articolului menționat, care cuprinde, în mod particular, dreptul de acces la justiție și dreptul de a fi auzit.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că dreptul de acces la un tribunal poate fi limitat, inclusiv în cazul admisibilității contestațiilor înaintate prin intermediul căilor de atac, pentru că prin însăși natura sa, recursul trebuie reglementat de către stat, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere.

Prin prisma prevederilor art. 433 lit. a<sup>1</sup> ), b), c) și d) CPC, instanța de judecată verifică dacă actul judecătoresc poate fi atacat cu recurs, dacă cererea dedusă judecății este formulată de persoana îndreptățită, dacă aceasta nu a fost depusă în mod repetat și dacă a fost declarat în termen.

În corespundere cu art. 433 lit. a<sup>1</sup>) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care, recursul este depus împotriva unui act ce nu se supune recursului, cu excepția cazurilor prevăzute la art. 429 alin. (5).

Astfel, art. 429 alin. (1), (2) și (3) CPC, prevede exhaustiv lista actelor emise de curțile de apel, care pot fi atacate cu recurs.

La caz, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că decizia din 7 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost admis recursul declarat de SA „Termoelectrica”, casată încheierea din 29 noiembrie 2018 a Judecătorei Chișinău sediul Rîșcani, cu remiterea cauzei pentru rejudecare, a fost pronunțată de Curtea de Apel Chișinău în calitate de instanță de recurs, ceea ce face inaplicabile prevederile art. 424 alin. (1) și art. 429 alin. (1) CPC.

Pe cale de consecință, criticile invocate de către recurentă în această parte nu pot duce la admisibilitatea recursului, or acestea nu pot fi reținute prin prisma art. 432 CPC, în condițiile în care se insistă în mod exclusiv asupra reaprecierii circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției contestate.

Acest fapt denotă caracterul declarativ al recursului, fiind lipsit de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului recurenteii cu soluția dată de instanță, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului, având în vedere faptul că decizia din 7 februarie 2019, emisă de Curtea de Apel în calitatea ei de instanță de recurs nu se supune niciunei căi de atac.

Mai mult că art. 429 alin. (4) lit. c) CPC, expres prevede că nu pot fi atacate cu recurs deciziile emise de instanța de apel, fără drept de recurs.

Față de cele ce preced, se constată că decizia din 7 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău nu poate fi contestată în procedură de recurs, iar completul de judecată nu este competent de a examina cererea de recurs formulată de Oxana Țopa împotriva deciziei din 7 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

Prin urmare, având în vedere faptul că Oxana Țopa a contestat cu recurs decizia din 7 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, care nu se supune recursului, în temeiul art. 433 lit. a<sup>1</sup>) CPC, recursul în partea dată urmează a fi declarat inadmisibil.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) CPC, 429 alin. (4) lit. c), 433 lit. a<sup>1</sup>) CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Oxana Țopa.  
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,  
judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Iurie Bejenaru

Nicolae Craiu